

MALİ İŞLER BİRİMİ TAŞINIR KAYIT VE KONTROL İŞLEMLERİ

Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi



MALİ İŞLER BİRİMİ
TAŞINIR KAYIT VE KONTROL İŞLEMLERİ
RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE
DEĞERLENDİRİLMESİ

T.C.
Karadeniz Teknik Üniversitesi
Trabzon Meslek Yüksekokulu

TMYO

Doküman No : TMYO.RDS.S6-01
Doküman Yayın Tarihi : 25.06.2025

Revizyon No :0
Revizyon Tarihi :25.06.2025

Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

Bu bölümde, Kamu İç Kontrol Standartları'nın "Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi" (Standart 6) prensibi kapsamında, Mali İşler Birimi'nin "Taşınır Kayıt ve Kontrol İşlemleri" alt hizmet alanının operasyonlarını etkileyebilecek içsel ve dışsal riskler ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu alt hizmet alanının hedeflerine ulaşmasını ve dolayısıyla KTÜ 2024-2028 Stratejik Planında belirlenen amaçların gerçekleşmesini engelleyebilecek potansiyel tehlikelerin tanımlanması, analiz edilmesi ve bunlara yönelik kontrol stratejilerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

6. Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

İdareler, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmeli ve alınacak önlemleri belirlemelidir.

Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, Mali İşler Birimi - Taşınır Kayıt ve Kontrol İşlemleri alt hizmet alanının hizmet kalitesini sürdürmesi, yasalara uyumluluğu sağlaması ve kurumsal hedeflere ulaşması açısından kritik öneme sahiptir. Bu süreçte, birimin kontrol edebileceği **iç riskler** ve dış çevreden kaynaklanan **dış riskler** detaylı bir şekilde analiz edilir.

İç Riskler

Mali İşler Birimi - Taşınır Kayıt ve Kontrol İşlemleri alt hizmet alanının iç işleyişinden, insan kaynaklarından veya süreçlerinden kaynaklanan risklerdir. Bunlar, birimin doğrudan kontrol edebileceği ve önlem alabileceği alanları kapsar:

- **Taşınır Kontrol Yetkilisi Özelinde Riskler:**

- **Fiziki Sayım ve Envanter Kontrolü Riskleri:** Sayımlarda hata/eksiklik. Kayıtlarla fiziki durum arasında uyumsuzluk. Farkların tespit edilememesi veya yanlış tespiti.
- **Taşınırın Durumu ve Korunması Riskleri:** Etiketleme/numaralama eksikliği. Taşınırın fiziki durumunun hatalı gözlemlenmesi. Güvenli depolama/kullanım koşullarının sağlanamaması. Zimmetli taşınırın yerinde bulunmaması veya hatalı durumda olması.
- **Hasar, Kayıp ve Terkin Kontrolü Riskleri:** Hasar/kayıp/çalınma durumlarının tespit edilememesi/gecikmesi. Neden araştırmasında eksiklik. Raporlama sorunları. Terkin/hurda işlemlerinde mevzuata aykırılık.
- **Raporlama ve Aykırılıkların Bildirilmesi Riskleri:** Sayım tutanaklarının hatalı/eksik düzenlenmesi. Uyumsuzlukların ilgili amire/kayıt yetkilisine bildirilmemesi/gecikmesi. Denetimlerde eksik bilgi sunumu.
- **Mevzuat Takibi Riskleri:** Taşınır Mal Yönetmeliği'nin fiziki kontrol hükümlerine hakimiyetsizlik. Güncel gelişmeleri takip edememe.

- **Taşınır Kayıt Yetkilisi (Ambar/Depo Sorumlusu) Özelinde Riskler:**

- **Taşınır Giriş İşlemleri Riskleri:** Edinilen taşınırın TİF düzenlenmeden/hatalı kaydedilmesi. Evrak incelemesinde hata/eksiklik. TKYS'ye yanlış/eksik veri girişi.
- **Taşınır Çıkış İşlemleri Riskleri:** Çıkış işlemlerinde mevzuata aykırılık (zimmet, devir, hurda, terkin). Zimmet fişi düzenlenmemesi/imzalatılmaması. Onay ve belge kontrolünde eksiklik.
- **Kayıt ve Belge Düzenleme Riskleri:** Taşınır defterlerinde hata/eksiklik. Belge (TİF, zimmet fişi vb.) kayıpları/hatalı dosyalanması/arşivlenmesi. Numaralama/barkodlama yapılmaması.
- **Ambar/Depo Yönetimi Riskleri:** Ambar düzeni ve güvenliğinde aksaklıklar. Stok sayımlarında hatalar. Malzemelerin uygun olmayan koşullarda depolanması/hasar görmesi. Malzeme taleplerinin eksik/hatalı karşılanması. Stok durumu raporlamasında aksaklık.
- **Raporlama Riskleri:** Dönemsel raporların (Sayım Döküm, Kesin Hesap, Yönetim Dönemi) zamanında/doğru hazırlanmaması/sunulmaması. Denetimlere eksik/hatalı belge sunumu.
- **Mevzuat Takibi Riskleri:** Taşınır Mal Yönetmeliği ve ilgili tüm mevzuattaki değişiklikleri takip edememe. Uygulamada eksiklik.

- **Genel Personel Kaynaklı Riskler:** Taşınır mevzuatı ve TKYS sistemi bilgisi eksikliği. İş yükü yoğunluğu. Personel değişimiyle ortaya çıkan bilgi aktarım sorunları. Dikkatsizlik veya kasıtlı hata.

Dış Riskler

Mali İşler Birimi - Taşınır Kayıt ve Kontrol İşlemleri alt hizmet alanının doğrudan kontrolü dışında gelişen, ancak birimin faaliyetlerini ve hedeflerini olumsuz etkileyebilecek çevresel veya kurumsal faktörlerden kaynaklanan risklerdir:

- **Mevzuat Değişiklikleri:** Taşınır Mal Yönetmeliği ve ilgili mevzuattaki sık değişikliklere uyum sağlayamama.
- **Merkezi Sistemlerdeki Aksaklıklar:** TKYS sisteminde yaşanabilecek teknik sorunlar, erişim kesintileri veya veri entegrasyonu sorunları.
- **Kurum İçi İş Birliği Eksiklikleri:** Diğer birimlerden gelen taşınır talep, teslimat veya iade bilgilerindeki gecikme/hata nedeniyle alt hizmet alanının süreçlerinin aksamaması.
- **Üst Yönetim Kararları ve Denetimler:** Sayıştay denetimleri, iç denetimler veya Maliye Bakanlığı denetimlerinden kaynaklanabilecek bulgular ve bunlara uyum sağlama gerekliliği.

Bu riskler, birimin amaç ve hedeflerini gerçekleştirmesini engelleyebilecek potansiyel sorunları temsil etmektedir. Mali İşler Birimi - Taşınır Kayıt ve Kontrol İşlemleri alt hizmet alanı, bu riskleri sistemli bir şekilde analiz ederek, etkilerini ve olasılıklarını değerlendirir ve aşağıda belirtilen kontrol stratejileri ile faaliyetlerini belirler:

Risk Matrisi

Risk Analizi (Etki x Olasılık) hesaplaması için 1'den 5'e kadar bir derecelendirme ölçeği kullanılmıştır:

- **Etki (Etki):** 1 (Çok Düşük) - 5 (Çok Yüksek)
- **Olasılık (Olasılık):** 1 (Çok Düşük) - 5 (Çok Yüksek)

Risk Düzeyi Değerlendirmesi:

- **1-4:** Düşük Risk
- **5-9:** Orta Risk
- **10-14:** Yüksek Risk
- **15-25:** Çok Yüksek Risk

➤ **Mali İşler Birmi Taşınır Kayıt ve Kontrol İşlemleri Risklere Karşılık Kontrol Faaliyetleri Tablosu**

Risk Alanı / Risk Tanımı	Olası Sebepler (Neden)	Olası Sonuçlar (Etki)	Risk Analizi (Etki x Olasılık)	Risk Kontrol Stratejisi	Kontrol Faaliyetleri (Eylem Planı)	KTÜ Stratejik Planı ile İlişkisi
Taşınır Kayıtlarında Hata/Eksiklik Riski (Yanlış giriş, TİF düzenleme hataları, eksik belge, TKYS'ye yanlış veri)	Kayıt Yetkilisinin dikkatsizliği. TKYS kullanım hatası. İş yükü. Mevzuat bilgisi eksikliği. Taşınır giriş evrakında eksiklik.	Envanter uyumsuzluğu. Denetim bulguları. Kamu zararı. Yanlış raporlama. Hesap verilemezlik.	Etki: 4 (Yüksek) x Olasılık: 4 (Yüksek) = 16 (Çok Yüksek Risk)	Riski Azaltma, Önleme	Kayıt Yetkilisi: Gelen evrakların (fatura) eksiksiz kontrolü. TİF düzenlemede çift kontrol mekanizması. TKYS'ye veri girişi sonrası doğrulama. Kontrol Yetkilisi: Sayım mutabakatında farkların nedenini araştırma ve kayıt yetkilisine bildirme.	Mali kaynakları Üniversite amaçları doğrultusunda yönetmek.
Zimmetleme ve Takipte Aksaklık Riski (Taşınır teslim belgesi eksikliği, zimmet takibi zafiyeti, kullanım dışı kalma)	Kayıt Yetkilisinin ihmali. Zimmet sistemi takibinde eksiklik. Sorumlu personel değişikliklerinde bilgi aktarım sorunları.	Varlık kaybı/çalınması. Demirbaşların izlenememesi. Hesap verilemezlik. Denetim bulguları.	Etki: 4 (Yüksek) x Olasılık: 3 (Orta) = 12 (Yüksek Risk)	Riski Azaltma, Önleme	Kayıt Yetkilisi: Her türlü dayanıklı taşınır için Taşınır Teslim Belgesi düzenleme ve imzalatma zorunluluğu. Zimmet kayıtlarının düzenli güncellenmesi. Kontrol Yetkilisi: Kullanıcılara zimmetli taşınırın periyodik yerinde kontrolünü yapma. Zimmetli taşınırın durumunu denetleme.	Mali kaynakları Üniversite amaçları doğrultusunda yönetmek.
Fiziki Envanter Uyumsuzluğu Riski (Kayıtlı ile fiili durumun uyuşmaması, kayıp/çalıntı, eskime/yıpranma, hatalı sayım)	Kontrol Yetkilisinin yetersiz fiziki kontrolü. Güvenlik zafiyetleri. Dikkatsizlik. Yanlış imha süreçleri.	Kamu zararı. Sayıştay bulguları. Yanlış envanter değeri. Faaliyetlerde aksama.	Etki: 5 (Çok Yüksek) x Olasılık: 3 (Orta) = 15 (Çok Yüksek Risk)	Riski Azaltma, İzleme	Kontrol Yetkilisi: Yıllık ve dönemsel fiziki envanter sayımlarının titizlikle yapılması. Sayım sonuçlarının kayıtlarla karşılaştırılması ve farkların araştırılması. Kayıt Yetkilisi: Tespit edilen fazla/noksan/hasarlı taşınır için ilgili düzeltme fişlerini düzenleme. Ambar ve depolama alanlarının güvenliğinin artırılması.	Mali kaynakları Üniversite amaçları doğrultusunda yönetmek.
Ambar/Depo Yönetimi Aksaklıkları Riski (Stok hataları, düzensizlik, güvenlik açıkları, malzeme bozulması)	Kayıt Yetkilisinin dikkatsizliği. Yetersiz depo alanı/koşulları. Güvenlik zafiyeti. Personel eksikliği.	Malzeme kaybı/hasarı. Üretim/Hizmet aksaklığı. Kamu zararı. Denetim bulguları.	Etki: 4 (Yüksek) x Olasılık: 4 (Yüksek) = 16 (Çok Yüksek Risk)	Riski Azaltma, Önleme	Kayıt Yetkilisi: Ambar/depo düzeninin sağlanması. Periyodik stok sayımları. Güvenlik protokollerinin uygulanması. Malzemelerin uygun koşullarda depolanması. Harcama yetkilisine düzenli stok raporlaması.	Mali kaynakları Üniversite amaçları doğrultusunda yönetmek.
Mevzuat Uyumsuzluğu Riski (Taşınır Mal Yönetmeliğine aykırı işlem, yeni düzenlemelere adapte olamama)	Hem Kontrol hem Kayıt Yetkilisinin mevzuat bilgisi eksikliği. Mevzuat takibi zafiyeti. Eğitim eksikliği.	Hukuki yaptırımlar. İdari para cezaları. Denetim bulguları. Kurumsal itibar kaybı.	Etki: 4 (Yüksek) x Olasılık: 3 (Orta) = 12 (Yüksek Risk)	Riski Azaltma, Önleme	Taşınır Mal Yönetmeliği ve ilgili mevzuat değişikliklerinin düzenli takibi. Personele (hem Kontrol hem Kayıt Yetkilisi) periyodik olarak mevzuat uyum eğitimleri verilmesi. Mevzuat değişikliklerine uyum için prosedürlerin güncellenmesi.	Kurumsal kapasiteyi kalite odaklı geliştirmek.
Belgeleme ve Raporlama Eksikliği Riski (Belge kayıpları, hatalı/eksik raporlar, zamanında sunulmama)	Personel dikkatsizliği. Arşivleme sorunları. TKYS/sistem aksaklıkları. İş yükü yoğunluğu.	Denetim bulguları. Bilgiye erişim kaybı. Karar alma süreçlerinde aksaklık. Hukuki sorunlar.	Etki: 3 (Orta) x Olasılık: 4 (Yüksek) = 12 (Yüksek Risk)	Riski Azaltma	Kayıt Yetkilisi: Tüm taşınır belgelerinin düzenli ve eksiksiz dosyalanması/arşivlenmesi. Dönemsel raporların zamanında ve doğru hazırlanması. Kontrol Yetkilisi: Sayım tutanaklarının eksiksiz düzenlenmesi ve tespit edilen ayrıntıların raporlanması. Denetimler sırasında istenen bilgi ve belgelerin hızlı sunumu.	Mali kaynakları Üniversite amaçları doğrultusunda yönetmek.
TKYS Sistemi Kaynaklı Riskler (Sistem arızaları, veri kaybı, yanlış veri girişi, erişim sorunları)	Teknik aksaklıklar. Kullanıcı hatası. Yedekleme eksikliği. Sistem güncelleme sorunları.	İşlem kesintisi. Veri kaybı. Yanlış kayıtlar. Denetim bulguları. Karar alma süreçlerinde aksaklık.	Etki: 3 (Orta) x Olasılık: 4 (Yüksek) = 12 (Yüksek Risk)	Riski Azaltma, Transfer Etme	TKYS'nin düzenli yedeklenmesi ve sistem bakımlarının takibi. Personel için TKYS kullanım eğitimleri ve kılavuzları. Sistemde hata tespit edildiğinde teknik destekle hızlı koordinasyon. Acil durumlar için manuel kayıt tutma alternatifi.	Kurumsal kapasiteyi kalite odaklı geliştirmek.

DOKÜMAN REVİZYON BİLGİLERİ

Revizyon No	0
Revizyon Tarihi	25.06.2025
Revizyon Nedeni	İlk Düzenleme
Revizyon açıklaması	Trabzon Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü Mali İşler Birimi Taşınır Kayıt ve Kontrol İşlemlerinin Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi sunumu hazırlanırken; - Kamu İç Kontrol Standartları, Risk Değerlendirme Standartları S6: Standart: 6. Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesine göre düzenlenmiştir. - Karadeniz Teknik Üniversitesi Kurumsal Kimlik Rehberinde gösterilen kurum logo, birim logo ve renk tasarımları kullanılmıştır.
Doküman No Açıklaması:	TMYO.RDS.S6-01 TMYO : Trabzon Meslek Yüksekokulunu, RDS : Risk Değerlendirme Standartlarını, S6. : Kamu İç Kontrol Standartları tebliğinin maddesini (S6: Standart: 6. Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi 6.1. İdareler, her yıl sistemli bir şekilde amaç ve hedeflerine yönelik riskleri belirlemelidir. 6.2. Risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkileri yılda en az bir kez analiz edilmelidir. 6.3. Risklere karşı alınacak önlemler belirlenerek eylem planları oluşturulmalıdır. 01 : Meslek Yüksekokulu birimlerinin risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesini ifade etmektedir.
HAZIRLAYAN İç Kontrol Üyesi	Arzu AKTAŞ Bilgisayar İşletmeni
KONTROL EDEN İç Kontrol Üyesi	Yeşim KAYA Meslek Yüksekokulu Sekreteri
KONTROL EDEN İç Kontrol Başkanı	Öğr.Gör.Koray ÇAVUŞOĞLU Müdür Yardımcısı
ONAYLAYAN	Prof.Dr.İlhan DENİZ Müdür